Komoróczy Géza

Egy életen át

Szilágyi János György 100. születésnapjára

FEUILLETON - LXII. évfolyam, 28. szám, 2018. július 13.

Mindvégig dolgozott. A nagy római tudós, Marcus Terentius Varro (116–27) írta, hogy a végzetről szóló etruszk könyvek tizenkét, egyenként hét éves időszakokban jelölik ki az emberi életet. A két utolsó hét évben az istenektől sem kérni, sem engesztelő áldozattal elérni nem lehet semmit, 84. évük után az emberek szellemileg nem léteznek, semmiféle jelzést nem kapnak már az istenektől. Varrót SzJGy 91 éves korában idézte egy levélben. Nagy tudományos munkáit, amelyek évtizedeken át lekötötték idejét, energiáit, akkor már elvégezte: a Szépművészeti antik vázáiból két kötetet publikált (1981, 2007), Rómában megjelent az etruszko-korinthoszi figurális vázák feldolgozása (1992, 1998). Élete Varro tudósításának cáfolata volt: 84 éves korában és a következő évtizedben még három nagy könyvet adott ki: *Pelasg ősök nyomában* (2002), *Szirénzene* (2005), *A tenger fölött* (2011), amely utóbbi kötet cikkekből szőtt önéletrajznak tekinthető. Elkészült korábbi görög művészettörténetének teljesen újraírt kiadása (2006) és egy általa összeállított gyűjtemény a XX. századi ókortudósok tanulmányaiból (*Voces paginarum*, 2008). És az utolsó cikk, mely kronológiai keretet rajzolt múzeumi pályája köré. Éppen csak elfoglalta helyét a Szépművészeti Múzeumban (1947), amikor a békéscsabai múzeumból bekerültek a gyűjteménybe Haan Antal (1827–1888) festőnek az 1850-es években Itáliában gyűjtött antik tárgyai. SzJGy feladatának tartotta, hogy értékelje Haan gyűjtési koncepcióját. Az egyetemesség igényét méltatta: Haan nem gyűjtötte a hazai régiségeket, s 1848 után negyedszázadon át egyedül Békéscsabán volt látható tudatosan a klasszikus antik művészet bemutatására szánt gyűjtemény. SzJGy ezt a cikket már kórházi ágyán diktálta le, s másfél hónappal a halála előtt olvasta fel, az ő távollétében, kutatótársa, Szentesi Edit, az Akadémián. Postumus jelent meg az *Ókor*ban (2016/1).